

בג"ץ 1710/18
ובג"ץ 1550/18

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

דיון קבוע 5.3.2019

בעניין:

עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
ע"י ב"כ עוה"ד סאוסן זהר ואחרים
מרחוב יפו 94, חיפה
טל: 04-9501610; נייד: 052-6399147; פקס: 04-9503140
דואר אלקטרוני: Sawsan@adalah.org

העותר בבג"ץ 1710/18

1. הפורום החילוני
 2. פרופ' יורם לס
 3. ח"כ תמר זנדברג
 4. ח"כ קסניה סבטלובה
 5. ח"כ מוסי רז
 6. ח"כ מיכל רוזין
 7. ניצן ויסברג
- כולם ע"י ב"כ עו"ד יאיר נהוראי
רח' מדבר סיני 16, ירושלים
נייד: 054-3008760; פקס: 02-5817822

העותרים בבג"ץ 1550/18

נגד

1. שרת הבריאות
2. מנכ"ל משרד הבריאות
3. הרבנות הראשית
כולם ע"י ב"כ פרקליטות המדינה
משרד המשפטים, ירושלים
פקס: 02-6466112; פקס: 02-6467011
4. בית חולים אוניברסיטאי הדסה הר הצופים
י ב"כ עו"ד באטריס שוורצנברג ואו עו"ד בתיה קישון ואח'
שדרות צירצ'ל 8, ת.ד. 53042
ירושלים
טל: 02-6776081; פקס: 02-6778661
5. בית חולים אוניברסיטאי הדסה עין כרם
ע"י ב"כ עו"ד באטריס שוורצנברג ואו עו"ד בתיה קישון ואח'
קריית הדסה, ת.ד. 12000
ירושלים
טל: 02-6776081; פקס: 02-6778661
6. בית חולים המרכזי בעמק
7. בית חולים ע"ש יוספטל
8. בית חולים ע"ש ליידי דיויס, הכרמל
9. בית חולים ע"ש קפלן
10. מרכז רפואי אוניברסיטאי סורוקה
11. מרכז רפואי ע"ש רבין, קומפוס בילינסון

12. **מרכז רפואי ע"ש רבין, קומפוס גולדה- השרון**
13. **בית חולים ע"ש ספיר, מאיר**
כולם ע"י ב"כ עו"ד מרדכי כהן
מארלוזורוב 101, ת"א
טל: 03-6923003 ; פקס: 03-6933201
14. **בית חולים לניאדו**
רח' דברי חיים 16, קרית צאנו, נתניה
15. **בית חולים מעייני הישועה**
רח' שרת 17 בני ברק
16. **בית חולים שערי צדק**
רח' שמואל ביט 12, ירושלים
ת.ד 3235
17. **המרכז הרפואי שערי צדק, שלוחת ביקור חולים**
נתן שטראוס 5, ירושלים
18. **מ.ר.ב מרכז ריפואי 1996 בע"מ**
שדרות העצמאות 67, בת ים
19. **מרכז רפואי אוניברסיטאי ע"ש ברזילי**
רח' ההסתדרות 2, אשקלון
20. **מרכז ריפואי הרצליה**
רמות ים 7, הרצליה
21. **מרכז רפואי זיו, צפת**
דרך הרמב"ם, צפת
ת.ד 1008
22. **מרכז רפואי חורב**
חורב 15, חיפה
23. **מרכז רפואי לגליל**
כביש 89, נהריה
ת.ד 21
24. **מרכז רפואי ע"ש א.וולפסון**
רח' הלוחמים 62, חולון
25. **מרכז רפואי ע"ש אסף הרופא, צריפין**
צריפין, באר יעקב
26. **מרכז רפואי ע"ש בני ציון**
רח' גולומב 47, חיפה
27. **מרכז רפואי ע"ש פדה, פוריה**
רמת פוריה, ד.נ. גליל תחתון, טבריה
28. **מרכז רפואי ע"ש ד"ר ח. שיבא, תל-השומר**
תל השומר, רמת גן
29. **מרכז רפואי ע"ש הלל יפה**
כביש החוף, חדרה
ת.ד. 169.
30. **מרכז רפואי ע"ש רמב"ם**
רח' העליה 8 בת גלים, חיפה
ת.ד 9602
31. **מרכז רפואי תל אביב ע"ש א. סוראסקי**
רח' וייצמן 6, תל אביב יפו
32. **בית חולים אלישע**
יאיר כץ 12, חיפה
33. **אסותא רמת החיל- אסותא מרכזים רפואיים**
הברזל 20, תל-אביב יפו
34. **בית חולים אסותא אשדוד**
הרפואה 7, אשדוד
35. **בית חולים אסותא באר שבע, אסותא מרכזים רפואיים**

- מגדל שבע, רגר 11 באר שבע
36. בית חולים אסותא חיפה, אסותא מרכזים רפואיים
קניון לב המפרץ, חיפה
37. בית חולים אסותא ראשון, אסותא מרכזים רפואיים
רח' לזרוב 14, ראשון לציון
38. בית החולים האיטלקי
המגנים 106, חיפה
39. בית חולים אוגוסטה ויקטוריה
הר הזיתים, ירושלים
ת.ד. 19178
40. בית החולים אי.מ.מ.ס הסקוטי
רח' פאולוס השישי 25, נצרת
ת.ד. 11
41. בית חולים אלמקאסד אל חירייה אל איסלמיה
הר הזיתים, ירושלים
ת.ד. 22110
42. בית חולים המשפחה הקדושה
רח' נמסאוי, נצרת
ת.ד. 8
43. בית החולים הצרפתי סנט וינסנט דה פאול
רח' פאולוס השישי, נצרת
ת.ד. 294
44. בית חולים סנט ג'וזף
רח' נשביב 13, מזרח ירושלים
ת.ד. 19264
45. בית החולים לעיניים סנט ג'והן
רח' מוג'יר אדין 1, שיח ג'ארה, ירושלים
ת.ד. 19960

המשיבים בבג"ץ 1710/18

והמשיבים בבג"ץ 1550/18

תגובה מטעם העותר בבג"ץ 1710/18 להודעת המשיבים 1-3

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 24.2.2019, מתכבד העותר בבג"ץ 1710/18 להגיב להודעה המעדכנת מטעם המדינה מיום 27.2.2019 כדלקמן:

- ראשית כל, מבקשת הח"מ להבהיר כי תציג את תגובתה בקצרה כאן ותרחיב בטיעון בעל פה בדיון שיתקיים מחר, 5.3.2019, וזאת לאור לוח הזמנים הקצר מאוד בין הגשת הודעת המדינה לבין הגשת תגובה זו ובהתחשב בעובדה כי הח"מ עובדת במקביל על הכנת תגובות בבקשות לפסילת מועמדים ורשימות אל הוועדה המרכזית לבחירות לכנסת ה-21 שמועד הגשתם גם הוא היום, 4.3.2019 וגם הוא נקבע במסגרת לוח זמנים קצר ומוגבל מאוד.
- לגופו של עניין, מדובר באותה חלופה עליה הודיעה המדינה גם בחודש דצמבר 2018 ולאחר מכן חזרה בה לאור התנגדות הרבנות הראשית, דבר אשר הוביל לדחיית מועד הדיון שהיה אמור להתקיים ביום 29.1.2019. כעת מודיעה המדינה על חזרה לאותה חלופה. לאור זאת חוזר העותר על בקשתו לחייב את המדינה בהוצאות משפט וזאת כפי שפורט בתגובת העותר מיום 5.2.2019.

3. העותר מתנגד לחלופה המוצעת ע"י המדינה. בניגוד לעמדת המדינה והיועמ"ש החלופה אינה מאזנת בין הפגיעה בזכויות החוקתיות והפגיעה נותרה בעינה כפי שפורט בכתב העתירה. לא זו בלבד אלא שחלופה כזו הינה משפילה ופוגענית עוד יותר מאשר המצב הקודם.
4. הצבת מתחם סגור מחוץ למבנים ולמחלקות של בתי החולים הינה משפילה, פוגעת בכבודם של כל מי שאינו מחוייב בכללי הכשרות לפי כללי דתו, במיוחד הערבים ומחזקת את הכפייה הדתית בתוך בתי החולים על חשבון הפגיעה בזכויות החוקתיות לרבות זכויותיהם של החולים. היא מחייבת את הנפגעים לצרוך את המזון שלהם במין מחבוא הרחק מהעין. היא מייצרת משטרת אוכל משפילה שמפקחת על החלטותיו הפרטיות והאישיות ואף האינטימיות של כל פרט בנוגע לסוג המזון שאותו יצרוך בהיותו במתחם בית החולים.
5. החלופה המוצעת מאלצת את החולים והמאושפזים המבקשים לצרוך מזון לא כשר במהלך חג הפסח, לקום ממיטות האשפוז שלהם ומחדריהם ולעבור לאותם מתחמים סגורים אך ורק על מנת לאכול את המזון שהם חפצים בו. כך שילד ערבי, יולדת ערבייה, חולים ערבים במחלות קשות המאושפזים במחלקות השונות ואינם מסוגלים לקום ממיטותיהם, יאלצו לעשות זאת כדי לאכול את האוכל בו חפצים בתוך מתחם סגור שתנאי השהייה בו אינם ברורים. כל מי שישהה בתוך אותו מתחם יהא בבחינת מסומן כבלתי כשר.
6. החלופה המוצעת בעצם מייצרת מצב שבו החיים האזרחיים בתוך בית החולים שאמורים להיות מבוססים על כיבוד הפרט, לרבות החולים, הם החרוג ולא לכלל.
7. כמו כן, וכידוע במרבית בתי החולים בישראל לא מוצבים שומרים בכניסה לכל מבנה ומבנה בתוך בית החולים והואיל והמדינה הבהירה בהודעת העדכון כי במקרים כאלה, לא יתאפשר הקמת מתחם סגור, אלא שהפיקוח יישאר בשליטת הבודקים הביטחוניים כפי שהוא המצב היום, אז הלכה למעשה חלופה זו אינה ישימה במרבית בתי החולים ועל כן נותרה הסוגיה של הפגיעה בזכויות החוקתיות והכפייה הדתית בעינה עומדת.
8. ובכל מקרה לאור ההפכפכנות בעמדת הרבנות הראשית לפיה שינתה את עמדתה בנוגע להצבת מתחמים סגורים בבתי החולים, שבמהלכה פעם היא מסכימה ופעם היא מתנגדת ולאחר מכן חוזרת בה, אין כל בטוחה כי אף חלופה זו, שהיא כשלעצמה משפילה ופוגענית, תהיה מיושמת בטווח הקצר או הארוך.
9. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את החלופה המוצעת ולהוציא צו על תנאי כמבוקש בכתב העתירה.